

Драгана Лазаревић-Илић, Снежана Радић, Остоја Продановић и Зорица Милинковић, успели су да уз помоћ многобројних ликовних прилога, архивских и нових фотографија, скениране рукописне грађе, табела и других статистичких података, дочарају богат живот и активности којима се Библиотека у својих скоро век и по постојања одликовала, као и начин на који је вршила утицај и пружала допринос у развоју културе града Ваљева и читавог ваљевског краја.

Ова изузетна монографија допуњена је са осам прилога, међу чијим ауторима су Бранко Пиргић, Радован Бели Марковић и Петар Пајић. У прилозима можемо наћи један историјски *Ко је ко* у ваљевском

библиотекарству, што је леп гест и својеврсна захвалница колегама који су годинама стварали Библиотеку. Ту је преглед културних програма у Библиотеци у периоду 1985-2000. године, који још једном сведочи о томе колику улогу савремена библиотека има у формирању културне политике града и колико постаје место за сусрет и дијалог између различитих културних радника и публике.

Напослетку, треба истаћи и једну грешку. Поднаслов књиге гласи *140 година одрастања*, а из текста монографије се лепо види да је ваљевска Библиотека одавно одрасла и, као таква, спремна да се суочи са изазовима које доноси информатичко доба.

Александрија

Alexandria: the journal of national and international library and information issues Vol. 20, no. 1. Editor: Ian D. McGowan. Aldershot: Ashgate Publishing; London: The British Library, 2008.

Уводник овог броја, који као гостујућа уредница потписује извршна директорка Британске библиотеке Lynne Brindley, посвећен је угледном британском библиотекарју, покретачу и уреднику *Alexandria*-е од 1989. до 2002. године, Maurice-у Line-у, поводом 80. године живота.

О међународном угледу М. Line-а – његовом доприносу раду IFLA-е кроз активности у различитим телима од 1976-2001, професионалним контактима и уважавању руских колега, сведочи чланак О. Diakonov-е “Maurice Line’s Input in IFLA History as Seen by a Russian Librarian”. И у текстовима већине аутора овог броја помиње се изузетан утицај који је на светско библиотекарство остварио Line.

Модел односа између националних и централних универзитетских библиотека пет нордијских земаља анализирани су у чланку М. Cotta-Schönberg-а и Е. Kolding Nielsen-а: “The Relationship Between the National Library and the Metropolitan University Library: the Nordic Scene”. У зависности од локалних и историјских фактора, као и редефинисања улоге библиотека у дигиталном добу, усвојени модели се разликују: функције националних библиотека Данске, Финске и Исланда интегрисане су са функцијама универзитетских библиотека, а раздвојене у Шведској и Норвешкој.

О залагањима IFLA-е да се препозна улога библиотека као кључних чинилаца информационог друштва на светским самитима о информационом друштву у Женеви (2003) и Тунису (2005), као и кроз активности које су уследиле после тих скупова, укључујући и сарадњу са UNESCO-ом на овом плану, говори чланак генералног секретара IFLA-е Р. Ј. Lor-а “IFLA, the World Summit on the Information Society, and After”.

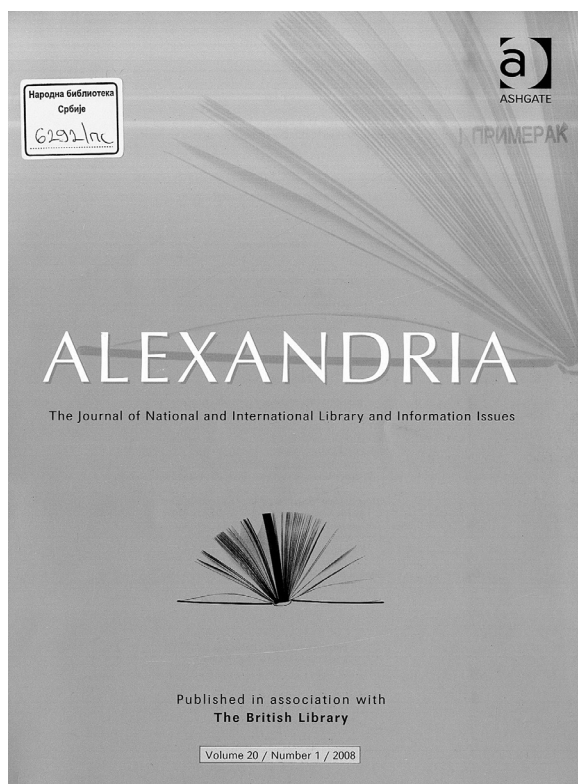
А. Stephens (“The British Library and Document Supply”) сумира развој сервиса за испоруку докумената Британске библиотеке, уз одавање признања М. Line-у за допринос који је дао као генерални директор овог сектора (1974-1988). Током 45 година постојања, реализовано је преко 100 милиона захтева, за кориснике у 130 земаља. Примат највећег светског сервиса за испоруку докумената, Британска библиотека настоји да задржи и у дигиталном добу, модернизујући и развијајући нове услуге о којима нас чланак информише.

Улогу Федералне канцеларије за културу у конципирању и имплементацији глобалне културне политике у специфичном систему швајцарског конфедералног уређења, са посебним освртом на концепт Швајцарске националне библиотеке и њене информационе сервисе, представља директор

Канцеларије и бивши директор Националне библиотеке J.-F. Jauslin ("Cultural Policy and Information Matters in Switzerland").

О настојањима Конгресне библиотеке Чилеа (Biblioteca del Congreso Nacional de Chile) да у дигиталном окружењу своју нову мисију и визију реализује не само доприносећи остварењу функција парламента, већ делујући и као мост између Конгреса и грађана кроз подржавање друштвених сајбер мрежа и планирање нових програма, говори текст M. Délano "The Shock of the Ultra New".

У чланку "Education as a New Goal for National Libraries" J. J. Fuentes-Romero анализирао је однос који према сопственој делатности на пољу образовања имају националне библиотеке земаља

у развоју и развијених земаља (примери Бенина, Тринадада и Тобага, Индонезије, Малезије, В. Британије и Канаде). У земљама у развоју, традиционално је важна ова делатност, будући да је учење од кључне важности за развој. Пораст значаја образовне функције у националним библиотекама развијених земаља у овој анализи тумачи се преиспитивањем сопствене улоге у виртуелном окружењу, стицањем нових корисника услед промене концепта образовања (важност доживотног образовања, учења на даљину) и масовниог коришћења ИС технологија.

Љуба Јањетовић

Библиотека

Библиотека: списание за библиотечна теорија и практика год. XV, бр. 1-4.

Главен редактор: Александра Дипчикова. Софија: Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методиј“, 2008.

Број 1 – Теме које се обрађују у овом броју: заштита фондова – научни и практични захтеви (који се тичу њихове очуваности) за пријем поклона у фондове библиотека и архива (Р. Марчева); набавка библиотечке грађе – значај размене за комплетирање фондова библиотека, на примеру Универзитетске библиотеке „Св. Климент Охридски“, Софија (Б. Јврукова); ризнице у библиотекама – истраживање о дародавцима на основу сачуваног каталога османске библиотеке видинске породице Пазвантоглу, чији се један део чува у Оријенталном одељењу НБКМ (С. Кендерова) и „Бугарска“ као тема руских издања (до 1917) у фонду Централне библиотеке Бугарске академијенаука (М. Аргирова-Герасимова); подсећање

на културну улогу читаонице у Трјавни у 19. веку (И. Пехливанов); резултати анкете спроведене међу корисницима Централне медицинске библиотеке о квалитету информационих услуга и искоришћености фондова ове библиотеке (Ж. Сурчева, И. Александров, П. Коцилкова); рубрика „Догађања“ садржи текстове који се односе на изложбену активност националне библиотеке (НБКМ); број садржи и приказе књига, вести и библиографске информације (нова бугарска издања).

Број 2 – Доноси прилоге: државна политика и библиотечка стратегија – стање и предлог основних принципа будуће националне стратегије (А. Гергова); савремена библиотека са читаоницом